

Mænd bør opleve at være jordefædre

Far og søn i skøn forening. Lille Aslak Stanek på fem måneder kigger faktisk hen på den plet i stuen, hvor far Jens Stanek var intensivt med til at hjælpe sin søn til verden for fem måneder siden.

75 procent af Jens og Anja Staneks børn er født derhjemme - tre stk. Og selv om der opstod kort drama ved sønnens fødsel i stuen, vil farmand være med igen.

Af Anne Wandahl
Foto: Jens Wollesen

Hvis mænd kunne føde børn, ville Jens Stanek meget gerne betakke sig for det. Det har hans kone, Anja Stanek, klaret så fint selv-fire gange. Men han er møgtræt af at være mand i en fødekultur, hvor fædrene nærmest skubbes helt væk fra selve fødslen. Derfor er han ivrig fortæller for hjemmefødsler, for her er fædrene selvbe-

stemmende i, hvor meget de vil være med.

Anja og Jens Stanek bor nær Jystrup i den yderste periferi af Ringsted Kommune. Her kom sønnen Aslak til verden på stuegulvet i september sidste år. Og Jens Stanek fik en temmelig uventet opgave undervejs.

Jordemoderen var Anne Persson fra hjemmefødselsordningen i Region Sjælland. Alt gik fint, hjertelyd og det hele var i orden.

- Pludselig kunne vi se, at navlestrengen var viklet om hans hals. Det var helt vildt. Den var viklet om fem gange. Det var, som han havde et partisantørklæde om halsen. Heldigvis var navlestrengen lang, så han sad ikke fast. Jeg mærkede et kort øjeblik på Anne, at hun var urolig. Men hun er super professionel, og det gjaldt jo om, at Anja ikke måtte mærke noget. Anne sagde bare: »Jens, nu vil jeg godt have,

at du presser her på Anjas mave«. Det gjorde jeg, og Aslak kom ud. Det var et enestående øjeblik. Og hvor var det fedt som far at få det ansvar. Det havde jeg aldrig fået på sygehuset, siger Jens Stanek.

Anja Stanek opdagede først bagefter, at der var problemer med navlestrengen. Hun er helt overbevist om, at på et sygehus havde situationen skabt panisk stemning på fødestuen, og hun var blevet ramt af panikken, og havde presset for meget på.

Mere for mænd

Stanek-parrets ældste datter, Freja, kom til verden på Roskilde Sygehus, fordi det var det, man ligesom gjorde for 15 år siden.

Der var sådan set ikke noget galt med oplevelsen. Det gik, som det nu engang gør på sygehuse. Jens Stanek

måtte godt være der, men han følte sig i vejen.

- Fædre kan lige få lov at være med til at klippe navlestrengen, og jordemoderen styrer ens hånd. Det ville vi bare ikke være med til igen. Jeg har det sådan, at jeg insisterer på at være med i mine børns liv så meget, jeg overhovedet kan, lige fra undfangelsen, til de flytter hjemmefra - mindst. Det gælder også i fødslen. Når Anja er gravid, er jeg det også. Det er jo lige så meget mine børn, og derfor vil jeg ikke finde mig i at blive skubbet til side på et sygehus, erklærer Jens Stanek.

Hans kone er fuldstændig enig. Hun vil slet ikke undvære ham ved sin side. Derfor var der ingen diskussion om, at Sirid, Viggja og nu også Aslak skulle fødes hjemme.

Trods det uplanlagt intense øjeblik med Aslaks navlestreng, er hans far og mor på ingen måde skræmt.

Et enestående øjeblik

Marianne Laursen, hjemmeføder af Silas Magnussen på tre måneder, født med jordemoder Anne Persson:

- Da jeg fik nummer to, gik det så hurtigt. Vi ringede 112, og så måtte jeg ligge og gispe og holde igen. Det ville jeg ikke opleve én gang til. Desuden har jeg sklerose, og det er hospitaler slet ikke gearret til, når man føder. Jeg måtte selv have hjælpemidler med hjemmefra til begge sygehusfødsler. Jeg var ikke i tvivl om, at nummer tre skulle være en hjemmefødsel. Det gik stærkt, men det gik rigtig godt. Jeg fik det præcis, som jeg ville have det. Jeg havde et stort ønske om selv at tage imod Silas. Det vidste og respekterede Anne. I selve fødselsøjeblikket kunne jeg fysisk mærke, at Anne trak sig tilbage og lod mig tage imod, sådan som jeg ønskede. Det var helt fantastisk. Det sekund, det

Silas Magnussen på tre måneder (tv) og Ville Vårild på fire måneder er begge født hjemme uden problemer. Silas blev endda modtaget af sin egen mor, Marianne Laursen, helt som hun ønskede det.

varede, da Silas gled ud, og jeg tog fat om ham, måtte for min skyld gerne have været mindst en halv time. Det er enestående at have prøvet det.

- Lige, da han var kommet ud og op på min mave, kom min datter ind i soveværelset, og spurgte,

hvad vi lavede. Hun hentede sin storebror, og så kom de begge ind i sengen og sad ved siden af og snakkede med deres nye lillebror. Jeg er slet ikke i tvivl om, at skulle jeg have én til, skal det helt klart være hjemmefødsel igen.

FAKTA

- Alle raske kvinder med en normal graviditet og ét barn på vej kan som udgangspunkt føde hjemme.
- Hjemmefødselsordningen i Region Sjælland er »flyttet med« fra det gamle Vestsjællands Amt og fyldte 20 år sidste år. Har været gældende i hele regionen siden 2007.
- I Danmark føder cirka én procent hjemme - det gælder også Region Hovedstaden. I Region Sjælland er det cirka 4,5 procent.
- 293 børn i Region Sjælland blev født hjemme i 2011.
- Hjemmefødselsordningen har otte jordemødre.
- Region Sjælland er inddelt i fire distrikter, som dækkes af to faste jordemødre i hver.
- Ingen statistikker understøtter, at der er større risiko for at føde hjemme end på sygehuset.
- Skulle der opstå komplikationer under en hjemmefødsel, bliver kvinden overflyttet til sygehus.
- Hjemmefødselsjordemoderen følger med, så man stadig føder med en kendt jordemoder. Dette er unikt for Region Sjælland.
- Det er gratis at føde hjemme.
- Yderligere oplysninger på hjemmesiden www.hjemmefoedsler.dk